

МОЖНОСТИ ЗА ФИКСИРАЊЕ НА СУПРАСТРУКТУРИТЕ ПРИ ИМПЛАНТАНТНО-ПРОТЕТИЧКА РЕХАБИЛИТАЦИЈА КАЈ ТОТАЛНА БЕЗЗАБОСТ

Ковачевска Г.¹ Грчев А.²

СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ - Скопје, ¹Катедра за стоматолошка протетика,

²Катедра за максилофацијална хирургија

Денес, денешните имплантати се во рутинска употреба, а редица модификации на формата и површините карактеристички на интрасеалниот имплантати и абатменти даваат можност за посредни клинички постапки, основно насочени кон пропедевтичката терапија по имплантацијето.

Целта на оваа студија е да се разгледаат можностите за имплантантино-пропедевтичка рехабилитација на потполно беззабни пациенти со субстрати со латеро-фронтално-латерална стабилизација, кои според начинот на фиксирање на субстрати се базирани на две методи:

1. Фиксирање на субстрати на оклузалините површини, со шрафови за имплантантиот носачи и
2. Фиксирање на субстрати со цементирање за абатментите.

За да може да донесе правилен избор за имплантантино поддржани субстрати, секој стоматолог треба да ги знае методите на фиксирање, нивните предности и недостатоци, како и влијанието на методот на фиксирање врз оклузијата и естетиката на субстратите.

Денес, врз база на поиздаваниот клинички резултати се зголемува поиздадената на ментал и/или CAD/CAM керамичкиот конструкции со адхезивно фиксирање, кои се одликуваат со цврстота, функционалност и одлична естетика.

Клучни зборови: интраосален имплантат, супраструктури фиксирани со шраф, адхезивно фиксирани супраструктури, рано функционално оптоварување.

Имплантантно-протетичката рехабилитација кај тоталната беззабост претставува стандардна стоматолошка постапка со јасно дефинирани индикации и контраиндикации кои повеќе немаат епитет на експериментални стоматолошки процедури. Причината за широката примена на имплантатите и супраструктурите се богатите и позитивни научно верифицирани долгогодишни клинички искуства.

Имплантантно-протетичката рехабилитација во периодите на развиток покажувала високи стапки на неуспех и како последица на тоа, потребата од лесно и често отстранување на супраструктурите било од огромно значење (1, 3). Методот на фиксирање на супраструктурите со шрафчиња бил развиен како одговор на потребата за поедноставен и полесен ретретман. Со примената на овој метод процентот на преживување на имплантатите се зголемил од 50 до 90% (2, 5). Тој со сите свои недостатоци и денес е метод на избор за повеќе стоматолози, како што се потврдува од страна на производните линии на производителите на имплантати.

Една група на стоматолози не го прифаќаат методот за фиксирање на супраструктурите со цементирање, поради неможноста за ретретман на цементирани имплант носени реставрации. Во својот труд Breeding и сор., (3), истакнуваат дека кога цементот се користи соодветно, може да ги фиксира имплантантно носените супраструктури. Тие истакнуваат дека со цементирани супраструктури оклузијата идеално се чувствува, има одлична естетика, пасивно налегнување во споредба со супраструктурите кои се фиксирани со штрафчиња.

Силите кои се резултат на мастикација, голтање, бруксизам и цвакање, мора да се контролираат во рамките на одредени механички и физиолошки граници за да преживеат имплантатот и коскениот имплантантен интерфејс (8, 11). Изборот на супраструктура со цементирање или со заштрафување има големо влијание врз конечниот оклузален дизајн и со тоа директно влијае на силите кои се пренесуваат на компонентите и на коскениот имплантантен интерфејс. Механизмите на фиксирањето на супраструктурите со цемент и штрафчиња се драматично различни.

Според општо применуваните основни принципи за протетичка терапија на тотално беззабни пациенти, во имплантанто-протетичката рехабилитација, изборот на протетичката конструкција зависи првенствено од бројот на поставените имплантати. За доволни носачи кои ќе ги издржат силите на мастикација, рetenцијата и стабилноста на надимплантантната акрилатна протеза (тип на overdenture) потребно е да се постават минимум два имплантата за долната вилица и четири за горната вилица. За протетичка рехабилитација со фиксни мостовски конструкции потребно е минималниот број на имплантантни носачи да биде 5 во долната волица и 6 во горната вилица (9).

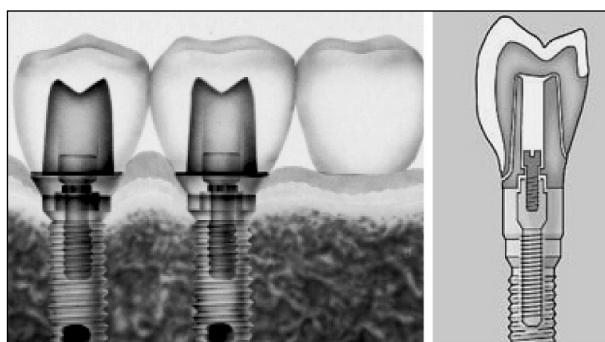
Првиот метод за имплантантно-протетичка рехабилитација со документирани долго-годишни резултати и висок успех е планиран за терапија на пациенти со тотална беззабост (2, 6). Се применела двофазна тех-

ника на имплантирање, конструкциите биле изработени од златна легура со естетска фасета од акрилатна маса, со фасетирани и оклузални површини. Супраструктурите биле изработени од акрилат, фиксирани со штраф за 6 имплантантни носачи, кои биле вградени измеѓу двета ментални отвори, респективно меѓу двета максиларни синуси. Тие биле изработени од материјали кои се употребуваат во реставрирање со акрилатни протези (вештачки заби, розова акрилатна маса) и леана метална конструкција, карактеристична за изработка на мостовски конструкции, како што се неправилно наречените „хиbridни протези“. При тој метод на потетичка рехабилитација се обезбедува минимален простор меѓу лигавицата на алвеоларниот гребен и супраструктурата за одржување на оптимална хигиена, а кое истовремено доведува до пореметување на говорот и естетиката. Многу честа компликација била разлабавување на компонентите од штрафчињата.

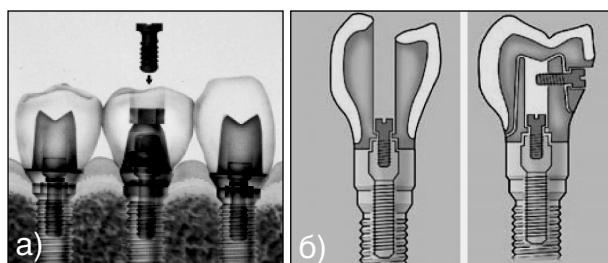
Поради тоа, постепено клиничките стоматолози започнуваат да го модифицираат оригиналниот концепт на Bränemark како во однос на материјалите, така и во планирањето на протетичката терапија и изборот на протетичката конструкција. Се зголемува популарноста на супраструктурите со адхезивно цементирање.

Методот е добро документиран во стоматолошката литература, дека неколку фактори влијаат на рetenцијата на цементирани супраструктури, независно дали тие се фиксирани на природни заби или на имплантантен абатмент (12, 13). Овие фактори се: постоење на паралелизам или конусност, вкупната површина и висина, финоста или грубоста на површинска структура на абатментите и типот на цементот.

Во современата имплантанто-протетичка рехабилитација се применуваат две основни методи за фиксирање на супраструктурите врз имплантантите: со штрафчиња или со цементи. Повеќето автори даваат предност на фиксирањето со цементирање (слика 1.), обезбедување на пасивно адаптирање на

Слика 1. Шематски приказ на фиксирање на супраструктурата со цементирање за абатментите носачи

Слика 2. Шематски приказ на фиксирање на супраструктурата на оклузалните површини, со штрафови за имплантантните носачи: а) оклузален пристап на заштрафување, б) лингвален/палатинален пристап на заштрафување

конструкцијата врз абатментите, благопријатно аксијално оптоварување на имплантатите, мали биомеханички дејства, лесно прогресивно и постепено оптоварување на имплантатите со привремени конструкции, помалку бројни и временски пократки посети на пациентите и по евтина цена (11, 17). Пасивното адаптирање на супраструктурата врз абатментите е важен услов за рамномерно распоредување на силите на мастикација врз сите имплантати (10). Малите неправилности и меѓупросторот помеѓу конструкцијата и абатментите е причина за разлабување или фрактурирање на внатрешните заштрафувачки елементи и можноста за губење на остеоинтеграцијата (13).

При овој метод на фиксирање супраструктурата нема пристапен отвор на оклузалната површина, како и систем на штраф за лесно отстранување на истата. За прецизен контакт на адаптирање и задржување помеѓу абатментот и коронката, потребно е високо ниво на лабораториски вештини при изработката. За супраструктурата над имплантатот, пожелно е да абатментот има конусен телескопски дизајн.

Фиксирањето на супраструктурата на оклузалните површини, со штрафови за имплантантните носачи може да биде со оклузален пристап на заштрафување и со лингвален/палатинален пристап на заштрафување. Методата обезбедува можност за демонтирање на фиксната супраструктура по потреба за нејзина корекција, изработка на нова супраструктура или контрола и

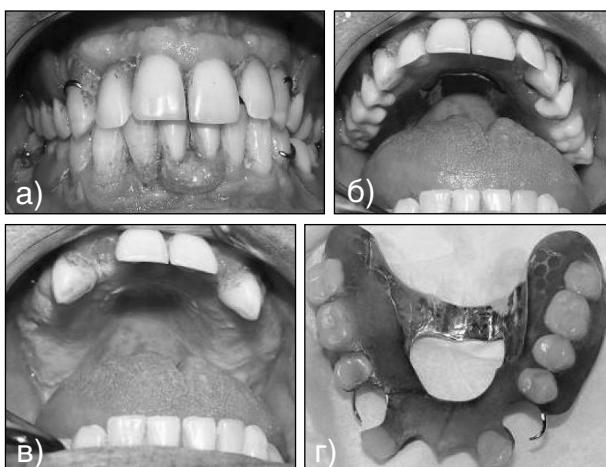
третман на меките ткива под нејзината гингивална површина. Треба да се потенцира дека оклузалниот пристап на заштрафување е поедноставен и полесен за разлика од лингвалниот/палатинален пристап (слика 2.).

Предностите на методата за фиксирање со штрафење се: нема опасност од задржување на цемент во сулкусот, можноста за демонтирање на супраструктурата и можноста за нивна изработка при случај со недоволен простор измеѓу антагонистите, кога можноста за употребување на нископрофилни носачи обезбедува помала висина на супраструктурата и повеќе место за вештачките заби (4, 17).

Целта на оваа студија е да се разгледаат можностите за имплантантно-протетичка рехабилитација на тотално беззабни пациенти со супраструктури, со латеро-фронтолатерална стабилизација, кои според начинот на фиксирање на супраструктурата врз имплантантните носачи (абатментите) се базирани на двете методи, со штрафови и со цементирање за имплантантните носачи.

Фиксирање на супраструктурата на оклузалните површини, со штрафови за имплантантните носачи

1. Пациентот П.Б., 58 год., имаше потреба за имплантанто-протетичка рехабилитација. Анамнестички податок е дека тој не е задоволен од изработената и носена горна парцијална скелтирана протеза, поради потешкотии при мастикација, а истовремено не е

Слика 3. Интраорален изглед пред имплантопротетичката рехабилитација: а) централна оклузија со присутните парцијални скелетирани протези, б) максилата со присутната протеза, в) изглед на алвеоларните гребени со преостанатите заби и г) изглед на скелетираната горна парцијална протеза

Слика 5. Орално-хируршки третман со отворено имплантација со ламбо во горната вилица: а) естракција на преостанатите заби, б) вградување на имплантатите во регија 12, 15, 17, 21, 25 и в) максила со вградени шест интраосеални имплантати (четири со поставени сулкус формери и два препокриени) веднаш после хируршкиот третман, носачи на имедијатна акрилатна хибридна супраструктура

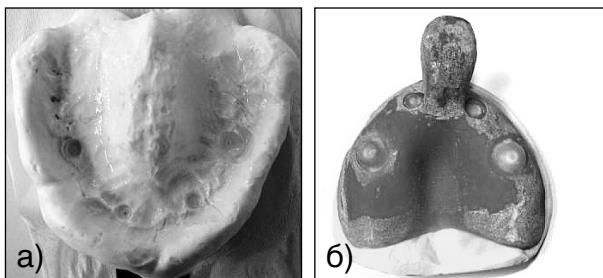
Слика 4. Ортопантомографска снимка пред започнување на терапијата

задоволен од својот изглед. Од клиничкото (слика 3. а, б, в и г) и рентгенолошкото испитување (слика 4.), утврдивме парцијално беззабни алвеоларни гребени со минимална атрофија, запазена висина и ширина, посебно во фронталните регии, каде се присутни 11, 13, 21 и 23 заби, кои се со пародонтопатични промени. Извршивме планирање на третманиите, при што требаше едновремено со екстракција на преостанатите заби, да се изврши вградување на 6 интраосеални имплантати во горната вилица, и протетички третман со имедијатна акрилатна хибридна супраструктура која ќе се фиксира со заштрафување.

Во првиот хируршко-имплантолошки третман се естракираше присутните заби во горната вилица, се вградија 6 Branemark System, (Nobel biocare Gottenborg Sweden). Со цел за постигнување што подобра примарна стабилност, користевме титаниумски штрафци Бранемарк имплантати Branemark implant System (Nobel biocare Gottenborg Sweden), и ги шрафтевме под компресија (слика 5.). Поради анатомо-биолошките карактеристики на коскената структура во бочните регии на максилата, 2 дентални имплантати беа препокриени за да истите се остеоинтегрираат и истите да се оптоварат касно (по период од шест месеци).

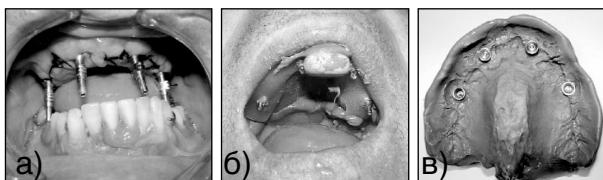
Почитувајќи ја желбата на пациентот пристапивме кон протетичка рехабилитација со имедијатен протетички третман. Во протетичката хибридна акрилатна супраструктура ги поврзувајме четиририте имплантат-носачи во една целина, односно тие беа имедијатно оптоварени, со привремен фиксен акрилатен мост непосредно еден ден после хируршкиот третман. Ваква комбинација користевме со цел да го намалиме вкупното оптеретување по единица површина на имплантниот носач. Изедначеното оптеретување создаваше услови за стимулација на осеоинтеграцијата околу имплантатите.

Отпечатокот со алгинат го земавме од протетичкото поле веднаш после вградувањето на имплантатите, преку поставените сулкус формери, без предходно поставување на абатментите. Во заботехничката лабораторија на добиениот гипсен модел се изработи индивидуална лажица (слика 6.).

Слика 6. Фаза на отпечатување: а) отпечаток земен со алгинат, од протетичкото поле веднаш по вградувањето на имплантатите и б) модел со изработена индивидуална лажица

Фазата на отпечатување ја извршивме по методот со трансфери и земање на еднофазен отпечаток со предходно изработената индивидуална лажица (слика 7. а, б и в.)

Слика 7. Фаза на отпечатување: а) поставени трансфери над имплантатите, б) земање еднофазен силиконски отпечаток, од протетичкото поле веднаш по вградувањето на имплантатите и в) отпечатокот со индивидуална лажица и поставените трансфери

Лабораториските постапки за изработка на супраструктурата се извршија по конвенционалниот начин на изработување (слика 8. а, б и в), слика 9. а, б и в)

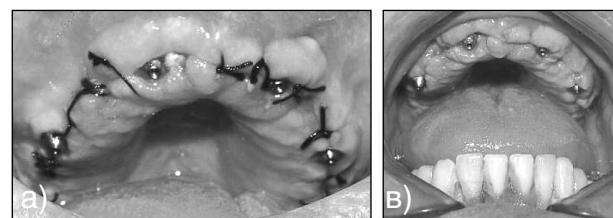

Слика 8. Гипсени модели: а) поставени аналоги и гингивална маска, б) антагонисти и в) одредена вертикална димензија

Слика 9. Дефинитивен изглед на супраструктурата поставена на работниот модел: а) фронтален изглед, б) изглед на оклузалната површина, со пристапните отвори за фиксирање со заштрафување и в) изглед од гингиво-имплантантната површина со системот на абатменти за фиксирање со заштрафување

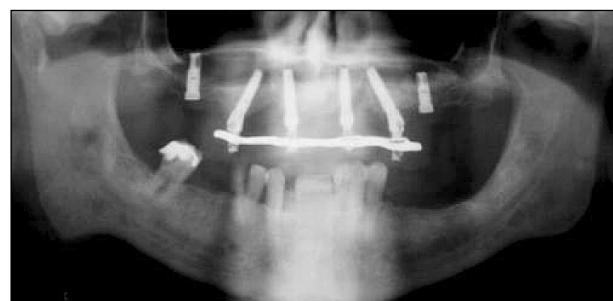
Имплантантно-протетичката рехабилитација на пациентот брше завршена 7-от ден после првиот хигуршки третман. По дефинитивното поставување, со заштрафување над имплантантните носачи, оклузалните отвори ги исполнивме со конзервативно полнење. Постигнавме рано функционално оптеретување на имплантатите со акрилатна хибридна супраструктура од 10 членови со латеро-фрonto-латерална стабилизација во горната вилица (слика 10, 11 и 12.).

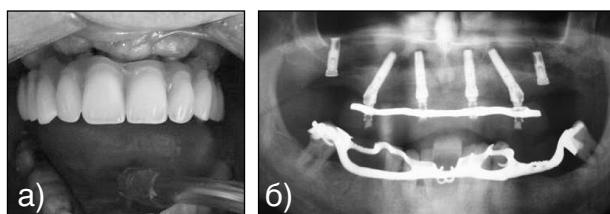
Слика 10. Беззабна максила седум дена по вградувањето на интраосеалните имплантати: а) поставени сулкус формери и б) отстранети шавови

Слика 11. Изглед на пациентот по поставување на супраструктурата: а) оклузален изглед б) фронтален изглед и в) екстраорален изглед

Една година по завршување на имплант-протетичката рехабилитација супраструктурата беше во добра состојба. Анамнестички, пациентот потврди дека се храни без потешкотии и нема никакви забелешки на естетиката и говорот (слика 13).

Слика 13. Интраорален изглед на супраструктурата и контролна рентгенографија на имплантатите и конструкциите една година по протетичката рехабилитација

Фиксирање на супраструктурата на оклузалниште површини, со цеменирање за имплантишаниште носачи

Пациентката Б. П., на возраст од 52 години, при првата посета дојде на консултација за импланто-протетичка рехабилитација. Основните потешкотии на пациентката беа во врска со нарушување на функцијата и болки при жвакање од предходно изработената горна тотална протеза пред 8 месеци. Таа ни кажа дека протезата ја употребувала само кога требало да има контакт на работа, а хранењето го вршела без протеза. Од анамнезата на пациентката беше очигледно, дека протезата била изработена како имедијатна и поставена веднаш по екстракциите на 8 пародонтопатични заби во горната вилица.

При клиничкото испитување утврдивме беззабна вилици со умерено хипертрофирана во доволни количина неподвижна лигавица, неравномерна, симетрична, средно изразена атрофија на алвеоларните гребени, во вид на неравнини и остри коскени работи како последица на предходните екстракции.

Од предложените методи на терапевтски третмани за импланто-протетичка рехабилитација, пациентката го отфли методот за рехабилитирање со акрилатни конструкции. Поради тоа пристапивме кон планирање на терапевтскиот третман за импланто-протетичка рехабилитација со поставување на 6 интраосеални имплантати и протетичка рехабилитација со метал-керамичка мостовска конструкција 6 месеци по вградувањето на имплантатите.

Хируршкиот третман беше извршен со локална инфилтрациона анестезија со Scandones forte, со препарирање на трапезо-

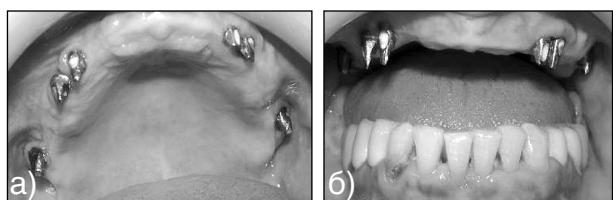
видно мукопериостално ламбо после хоризонтална инцизија во близина на средината на горната површина на алвеоларните гребени. Со округли борер и кирети го отстранивме гранулационото ткиво, а со фрези за коска ги измазнувме присутните егзостози. Хируршкиот третман го извршивме со антибиотска заштита со Amoksiclav, 1000 mg на 12 часа, два дена пред и три дена по интервенцијата, Chymolar forte три пати по две таблети, три дена по интервенцијата, Cafetin еден час пред почетокот на интервенцијата, по потреба и по интервенцијата како аналгетик.

По анализата на моделите за анализа, рентгентската анализа на ортопантомографската снимка, планиравме вградување на 6 имплантати во горната вилици.

Поради нездадоволителниот вестибуларен наклон на горниот алвеоларен гребен и значителната дебелина на палатиналната лигавица, за подобра прегледност решивме да ги поставиме максиларните имплантати по методот на откриено имплантирање со ламбо и контрактилни шавови околу полираниите имплантантни цилиндри.

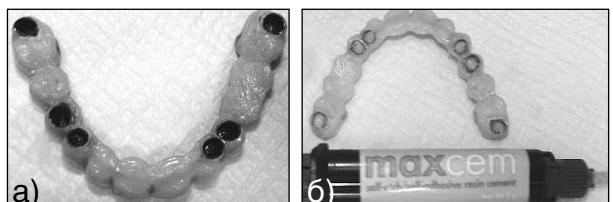
Деветтиот ден по хируршкиот третман, пред отстранување на конците, зедовме отпечатоци и изработивме нов комплет на тотални протези, ребазирани со мек силикон (Megabase, Dreve, Germany). По пет дена ги поставивме протезите во устата на пациентот, и дадовме препораки дека треба да избегнува конзумирање на тврда храна првите 4 недели, да дојде на контролни прегледи посебно ако има потреба од корекција поради декубитуси. Покрај воспоставувањето на фонацијата, мастикацијата и естетиката, протезите имаа формирачка улога при оформувањето на алвеоларниот гребен.

По период од 6 месеци после првиот хируршки третман пациентот се јави на контролен преглед. При интраоралната анализа и палпацијата покажа добро оформени, рамномерно атрофирани алвеоларни продолжетоци. Во бочните регии на горната вилица имаше незначителен дефицит на неподвижна лигавица на двете страни вестибуларно (слика 14).

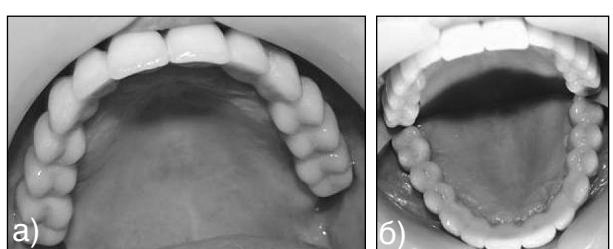

Слика 14. Максила пред протетичкиот третман: а) 6-те фабрички титаниумски абатменти во горната вилица, минимално препарирани за постигнување на паралелност и б) во оклузија со антагонистите

Супраструктурата беше изработена по конвенционалните методи за изработка на метал-керамички надоместоци, стандардна техника на земање отпечатоци, одредување на централна оклузија и вертикална димензија, проба на металниот скелет, проба пред глазирање и поставување со цементирање врз абатментите со (Maxcem Elite™, Kerr Corporation 1717 West Collins Avenue, Orange, Wichita, KS, United States) (слика 15, 16, 17 и 18.).

Слика 15. Завршената метал-керамичка супраструктура (мостовска конструкција) надвор од устата на пациентот, подготвена за фиксирање со адхезивно цементирање

Слика 16. Метал-керамичка супраструктура, фиксирана со цемент врз абатментите во горната вилица: а) и б) оклузален изглед на супраструктурата интраорално

На пациентката и дадовме препораки за начинот на користење и одржување на супраструктурата. По контролен период од 1 година, усната празнина и супраструктурата се во добра состојба, без субјективни и објективни потешкотии.

Слика 17. Интраорален изглед на горната супраструктура: а) десен бочен изглед, б) фронтален изглед и в) лев бочен изглед

Слика 18. Екстраорален дефинитивен изглед на имплантантно-протетичката рехабилитација на пациентот со метал-керамичка мостовска конструкција фиксирана со цементирање

Резултати и дискусија

Според општо прифатените современи принципи за протетичка рехабилитација импантантно фиксираната супраструктура (мост), при беззабна вилица потребно е да има вградено минимум 5 имплантати во долната и 6 во горната вилица (9). Потребата кон минимален број имплантати се совпаѓаат со методот на Bränemark, но во праксата се појавуваат нови клинички и лабораториски постапки, кои се резултат на промената на материјалите и видовите на протетичките конструкции, фиксирањето врз абатментите и времето на оптеретување.

Описаните метод на импантантно-протетичка рехабилитација при беззабни вилици дава можност за имплантолошка и протетичка рехабилитација во краткиот рок - десет дена. Како одговор на хируршката траума при остеотомијата, започнува формирање на ново коскено ткиво, кое е од огромно значење за примарната стабилност на имплантатите, но има минимално влијание за оптеретувањето на истите (7). При изработувањето и фиксирањето на абатментите (вториот ден по вградувањето на имплантатите), ја забележуваме примарната (иницијална) стабилност на имплантатите и фазите на ремоделирање на коската. Smith (13) во својата студија претставува една споредба на штраф-фиксирани и цемент-фиксирани супраструктури врз основа на литературни податоци од над 50-сет трудови. Предните, недостатоците, како и ограничувањата на двете различни видови реставрации се дискутира, бидејќи важно е да се разбере влијанието на прилогот механизам на многуте клинички аспекти на имплант стоматологијата. Неколку фактори кои се важни за долготочниот успех на која било имплантна супраструктура ги разгледале во однос на двете методи на фиксирање. Овие фактори вклучуваат: (1) лесен начин на изработка и финансиски трошоци, (2) пасивност на рамка, (3) на задржување, (4) оклузија, (5) естетика и (6) можност за лесно демонтирање и ретретман на супраструктурата.

Hebel и сор. (9), го фаворизираат значењето на оклузијата и естетиката на оклузалните површини и истакнуваат дека не треба произволно да бидат занемарени, со изработка на супраструктура со систем на фиксирање со заштрафување, само да би се овозможило повторно лесно демонтирање и заменување на истата. Со драматичното зголемување на процентот на преживување на имплантатите, некогаш централното важно прашање на лесното демонтирање на супраструктурата зема помало значење.

Chee и сор. (5), ги соопштуваат предностите и недостатоците на секој метод на фиксирање и ги дискутираат под следниве наслови: естетика, можност за ретретман, задржување, поставеност на имплантатите, пасивност, привременост и оклузија. Недостатоците на супраструктурите кои се фиксираат со цементирање се однесуваат во однос на потешкото и поризично демонтирање со пресекување на надимплантантните коронки со оштетување на супраструктурата, оневозможената контрола и отстранување на остатоците на субгингивален цемент, а потребните репаратурни или корекции може да се изработуваат исклучиво директно во устата на пациентот (15, 16).

При импантантно-протетичката рехабилитација на тотално беззабни пациенти имедијатни придобивки се: чувството на сигурност и безбедност кај пациентот, стабилен мастикатoren ефект. Со реставрирањето со акрилатни хиbridни и металкерамички супраструктури се постигнуваат максимални ефекти на розево-белата естетика во денталната имплантологија.

При фиксирањето на супраструктурата на оклузалните површини, со штрафови за имплантантните носачи, се обезбедува можност за контрола на состојбата на меките ткива на алвеоларниот гребен, можност за корекција на супраструктурата или промена на истата без можност на оштетување на абатментите. Релативен недостаток е можноста за отпаѓање на оклузалното запечатување.

Имплантати кои се идеално поставени под централната фисура или под врвот на

туберите на бочните заби представува најдобра можност за генерирање на аксијално оптоварување. Штрафовите со навои или со дупки (отвори) во оклузалните површини на забите обезбедуваат намалена естетика и ги нарушуваат оклузалните површини. Големината на штрафовите е 3 mm во дијаметар, а со тоа и отворите на оклузалните површини треба да бидат ± 3 mm, во зависност од материјалите кои се употребуваат и од вештина-та на забниот техничар. Ова претставува најмалку 50% од оклузалната маса на моларите, а повеќе од 50% од оклузалната маса на премоларите. Присуството на повеќе оклузални отвори за заштрафување е неестетско. Можеме да заклучиме дека супраструктурата фиксирана со цементирање е супериорна во однос на естетиката и оклузијата.

Супраструктурите кои се фиксираат со цементирање ги обезбедуваат предностите: цврстина, естетика и функционалност, истовремено со скратување на времето на третманот со рано оптеретување на имплантатите.

За да може да донесе правилен избор за имплантантно подржани супраструктури, секој стоматолог треба да ги знае методите на фиксирање, нивните предности и недостатоци, како и влијанието на методот на фиксирање врз оклузијата и естетиката на супраструктурите.

Денес, врз база на позитивните клинички резултати се зголемува популарноста на метал и/или CAD/CAM керамичките конструкции со атхезивно фиксирање, кои се одликуваат со цврстина, функционалност и одлична естетика.

SUPERSTRUCTURE FIXATING POSSIBILITIES IN IMPLANT-PROSTHODONTIC REHABILITATION OF COMPLETE EDENTULISM

Kovacevska G., Grčev A.

Summary

Today, dental implants are routinely used and numerous modifications of their design and surface characteristics of the intraosseous implants and abutments enable bolder clinical procedures, basically directed towards prosthodontic therapy after implantation.

The aim of this study is to review the possibilities of implant-prostodontic rehabilitation of complete edentulous patients with superstructures with lateral-frontal-lateral stabilization, which are based on two methods, according to the fixation option of the superstructure on the implant abutments:

1. Superstructure fixation using occlusal screws
2. Superstructure fixation using cementation on the abutments

In order to make the right decision for the implant born superstructures, every clinician must know the methods of fixation, their advantages and disadvantages, as well as the fixation method influence on the occlusion and superstructure esthetics.

Based on positive clinical results, today there is growing popularity of metal and/or CAD/CAM ceramic constructions with adhesive luting, which are characterized with strength, functionality and excellent esthetics.

Key words: intraosseous implant, superstructures with screw fixation, cement-retained superstructures, early functional loading.

Литература

1. Adell R, Lekholm U, Rockler B, Bränemark PI. A 15-year study of osseointegrated implants in the treatment of the edentulous jaw. *Int J Oral Surg* 1981;10:387-416.
2. Bränemark PI, Zarb GA, Albrektsson T. *Tissue-integrated prostheses: Osseointegration in clinical dentistry*. Chicago: Quintessence, 1985.
3. Breeding LC, Dixon DL, Bogacki MT, Tietge JD. Use of luting agents with an implant system: Part 1. *J Prosthet Dent* 1992;68:737-41.
4. Burguete RL, Johns RB, King T, Patterson EA. Tightening characteristics for screwed joints in osseointegrated dental implants. *J Prosthet Dent*. 1994 Jun;71(6):592-9.
5. Chee W, Jivraj S. Screw versus cemented implant supported restorations. *Br Dent J*. 2006 Oct 21;201(8):501-7.
6. Cranin NA, Rabkin MF, Garfinkel L. A statistical evaluation of 952 endosteal implants in humans. *J Am Dent Assoc* 1977;94:315-20.
7. Grossmann Y, Finger IM, Block MS. Indications for splinting implant restorations. *J Oral Maxillofac Surg*. 2005 Nov;63(11):1642-52.
8. Hansson BO. Success and failure of osseointegrated implants in the edentulous jaw. *Swed Dent J* 1977; Suppl 1:1-101.
9. Hebel KS, Gajjar RC. Cement-retained versus screw-retained implant restorations: achieving optimal occlusion and esthetics in implant dentistry. *J Prosthet Dent*. 1997 Jan;77(1):28-35.
10. Uludag B, Celik G. Fabrication of a cement- and screw-retained multiunit implant restoration. *J Oral Implantol*. 2006;32(5):248-50.
11. Shepherd NJ. Affordable implant prosthetics using a screwless implant system. *J Am Dent Assoc*. 1998 Dec;129(12):1732-8.
12. Sing A, Serfaty V. Cement-retained implant-supported fixed partial dentures: A 6-month to 3-year follow-up. *Int J Oral Maxillofac Implants* 1996;11:645-649
13. Smith RB. Cemented vs screw-retained implant prostheses: the controversy continues. *Alpha Omega*. 1997 Summer;90(2):58-63.
14. Stanford CM. Issues and considerations in dental implant occlusion: what do we know, and what do we need to find out? *J Calif Dent Assoc*. 2005 Apr;33(4):329-36.
15. Michalakis KX, Hirayama H, Garefis PD. Cement-retained versus screw-retained implant restorations: a critical review. *Int J Oral Maxillofac Implants*. 2003 Sep-Oct;18(5):719-28.
16. Misch CE. Principles for cement-retained fixed implant prosthodontics in contemporary implant dentistry. St. Louis, MO: Mosby, 1999, 549-73.
17. Misch CE. Screw-retained versus cement-retained implant-supported prostheses. *Pract Periodontics Aesthet Dent*, 1995; 7:15-18.